

۱- عنوان پروژه:

ارزیابی راهبردی سیاست‌های کلی شهرسازی (ابلاغی سال ۱۳۸۹ مقام معظم رهبری ^{مدظله‌العالی})

۲- بیان مسئله و ضرورت:

سیاست‌های کلی نظام حاوی چارچوب و مبانی جهت‌گیری کلی کشور در همه عرصه‌های حکومتی است که از سوی مقام معظم رهبری به موجب بند اول از اصل یکصدودهم قانون اساسی تعیین می‌شود و همچون حلقه پیوندی بین اصول و اهداف نظام با وظایف دستگاه‌ها و نهادهای حکومتی نقش ایفا می‌نمایند. هدف اصلی این سیاست‌ها ایجاد انضباط در کشور معرفی شده که مشخص‌کننده هندسه کلی نظام نیز خواهد بود. «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» یکی از این سیاست‌ها است که در ۱۰ بند در تاریخ ۱۳۸۹/۱۱/۲۹ توسط مقام معظم رهبری ابلاغ گردید و راهنمای دستگاه‌های اجرایی، تقنینی و نظارتی، خط‌مشی و جهت‌گیری نظام را در بخش مذکور را تعیین می‌کند.

بند دوم اصل یکصدودهم قانون اساسی به لزوم وجود نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام تاکید کرده و آن را نیز بر عهده مقام معظم رهبری دانسته است. این وظیفه که مشخص‌سازنده ماهیت الزامی سیاست‌هاست و اهمیت اجرایی شدن سیاست‌ها را از منظر تدوین‌کنندگان قانون اساسی روشن می‌سازد، با عنایت به قابل تفویض بودن اختیارات رهبری مطابق ذیل اصل یکصدوده، توسط ایشان به مجمع تشخیص مصلح نظام تفویض شده است. در این راستا «آئین‌نامه نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری» در تاریخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۱ ابلاغ شده است. بر این اساس طرح مطالعاتی حاضر با هدف ارزیابی «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» در دستور کار معاونت شهرسازی و معماری وزارت راه و شهرسازی (با همکاری کمیته عمران و حمل‌ونقل دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت) نظام قرار دارد. این طرح ضمن ارائه چارچوب ارزیابی تحقق «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» و تدوین گزارش مربوطه جهت ارائه به مجمع تشخیص مصلحت نظام، باید به «تدوین برنامه جامع تحقق سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی شامل اقدامات تقنینی و اجرایی لازم» اقدام و پیشنهادهای جهت اصلاح و بازنگری این سیاست‌ها ارائه شود.

۳- مستندات قانونی:

- «آئین‌نامه نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری» ابلاغی مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۱

۴- هدف:

- ارزیابی از میزان اجرا و تحقق «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی»؛
- تدوین برنامه جامع تحقق «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی»؛
- ارائه پیشنهادات جهت اصلاح و بازنگری «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی»

۵- خروجی:

- گزارش «ارزیابی میزان تحقق سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» جهت ارائه به مجمع تشخیص مصلحت نظام؛
- برنامه جامع تحقق «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» شامل اقدامات تقنینی و اجرایی لازم؛
- اصلاحات پیشنهادی «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی»

۶- سرفصل‌های شرح خدمات:

درخواست ارائه پیشنهاد پژوهشی

(RFP)

- اهمیت موضوع شهرسازی در اسناد فرادست (سند چشم انداز، قانون اساسی، الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت و...) و بیانات مقام معظم رهبری؛
- تحلیل ماهیتی مفهوم سیاست‌های کلی نظام و جایگاه آن‌ها در نظام حقوق جمهوری اسلامی ایران با تمرکز بر «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی»؛
- بررسی تجارب کشورهای منتخب در تدوین، اجرا و ارزیابی سیاست‌های بالادست شهرسازی؛
- تبیین شاخص‌های و سنجه‌های ارزیابی «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» و بررسی روند سالانه تحولات شاخص‌های ارزیابی شهرسازی از زمان ابلاغ تاکنون (۱۳۸۹-۱۴۰۳)؛
- ارائه مدل ارزیابی «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» و حصول میزان (درصد) تحقق این سیاست‌ها به تفکیک بندهای سیاستی و به صورت کلی؛
- شناسایی سازمان‌های متولی «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» و دریافت اطلاعات کمی و کیفی شاخص‌ها و اقدامات سازمان‌ها و نهادهای مجری در رابطه با سیاست‌های کلی مذکور؛
- بررسی جایگاه «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» در نظام شهرسازی و مدیریت شهری کشور و ارتباط آن با سطوح سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرا؛
- احصاء قوانین مصوب و برنامه‌ها و اقدامات صورت گرفته در بخش شهرسازی در راستای تحقق اهداف سیاست‌های کلی نظام؛
- بررسی سازوکار اعمال «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» در قوانین مجلس و مصوبات سطوح کلان قانون‌گذاری (هیئت وزیران و شورای عالی شهرسازی و معماری ایران)؛
- بررسی نحوه رعایت و اجرای «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی» و برنامه‌ها و اقدامات انجام‌شده؛
- چالش‌ها و دشواری‌های پیش‌روی تحقق سیاست‌های شهرسازی و پیشنهادات اجرایی در جهت حل چالش‌ها و موانع تحقق «سیاست‌های کلی نظام در امور شهرسازی»؛

۷- تخصص‌ها و تجارب مورد نیاز:

- مدیر پروژه: رشته‌های شهرسازی یا مدیریت شهری یا برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای یا سیاست‌گذاری شهری (لزوم دارا بودن سوابق پژوهشی و تجربی مرتبط با عنوان پژوهشی)
- همکاران:

- جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای؛
- اقتصاد شهری؛
- حکمرانی (دارای تجربه در مسائل شهری)؛
- شهرسازی؛
- حقوق (دارای تجربه در خصوص قوانین و مقررات و طرح‌های شهری)؛
- مدیریت شهری؛
- سیاست‌گذاری عمومی؛